

Peter Fischer-Møllers prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste

Taler

Peter Fischer-Møller
Biskop over Roskilde Stift

Dato

6. oktober 2010

Sted

Christiansborg Slotskirke

Kan i huske Århus-historierne tilbage i 1970'erne? En af dem lød sådan her: Hvorfor lægger århusianerne altid små spejle ved kuverterne, når de inviterer folk til middag? Jo, for når gæsterne så går rundt for at finde deres plads, og de kigger ned på spejlet og ser sig selv, så siger de: Jamen, her sidder jeg!

Som med spejlene ved det århusianske bord er det med Vorherres ord til os. Når vi læser i Det Nye Testamente, når vi som i dag lytter til evangeliet, så rettes fokus på os hver især. Evangeliet egner sig ikke til at slå andre i hovedet med. Det retter altid fokus mod læseren, lytteren, prædikanten på én gang afslørende og kærligt inkluderende. Og så sætter det os på plads som spejlene ved bordet. Det sætter os på plads som naboens næste, som borgere i samfundet, som kolleger i kirke eller folketing, som medmennesker i en globaliseret verden.

Da jeg skulle vælge tekster til gudstjenesten her i dag, tænkte jeg: Når det nu er evangeliet, der skal sætte os på plads, så ville det naturlige være at vælge netop det evangelium, der hørte til i søndags, og som kaster sit lys over ugen her: Jesu tale om sig selv som vintræet og os som grenene. Men så tænkte jeg: Den prædiken har I jo allerede hørt ved gudstjenester rundt i jeres hjemsogne i forgårs – og så valgte jeg det evangelium, der hører til søndagen efter den gamle, første tekstrække.

Her på det danske demokratis festdag ved Folketingets åbning præsenterer Jesus os for det dobbelte kærlighedsbud, for grundlaget for vores liv med hinanden her på Jorden: Du skal elske Gud af hele dit hjerte og din næste som dig selv. Så enkelt og så klart.

Først kærligheden til Gud. Vi er ikke vort eget livs direktører. Vi sang om det før som indledning til gudstjenesten her. Om den verden, vi er en del af, og det liv,

vi ikke skylder os selv. Om græsset og nælden og fugle og blomster og fisk og stjerner – så langt tror jeg, vi allesammen kan være med i Brorsons undren. Måske er der nogle, der står af, når vi når til engleskarerne, når vi præsenteres for hele den himmelske herlighed. Men står man med bare en lille del af den jordiske herlighed i armene, et lille barn for eksempel – så kræver det noget af en kraftanstrengelse at sige, at det bare er den rene evolutionære tilfældighed!

At elske Gud er at se dette ubegribeligt mangfoldige liv på denne lille blå planet i et solsystem i et hjørne af Mælkevejen blandt universets milliarder af galakser – som en gave, en kærlighedsgave fra skaberens selv. Tænk engang hvor stort. Tak for det!

Så er der kærligheden til vores medmenneske. Egentlig er det lige så enkelt og selvfølgeligt. Det har sin rod i samvittigheden. Vi finder det samme formuleret i den gyldne regel, som vi også har fra Jesus: Alt, hvad du vil, at andre skal gøre imod dig, det skal du også gøre imod dem.

Fra skaberens side er vi blevet udstyret med fantasi og følelse og forstand, så vi kan sætte os i et andet menneskes sted, så vi kan se, hvad vi ville have brug for og ønske os, hvis vi var ham eller hende. Er vi alligevel i tvivl, eller vil vi helst skubbe det ansvar fra os, der følger med denne indsigt, ja, så fortæller Jesus os historien om manden, der gik fra Jerusalem til Jeriko og faldt blandt røvere og lå hjælpeløs der i vejkanten.

Først kom en præst forbi og derefter et folketingsmedlem. Begge havde gevaldig travlt. Lidt efter kom en somalisk asylsøger forbi. Han stoppede op og tog sig af den overfaldne, behandlede hans sår, førte ham til nærmeste logi, betalte for ham.

Hvem af de tre viste sig nu at være den mands næste, som faldt blandt røvere? Ja, svaret giver sig selv. Ingen, som har hørt den historie, kan ryste den af sig. Hvorfor? Fordi Gud, som profeten Ezekiel forklarede det før, har givet os et hjerte af kød og ikke et hjerte af sten. Og fordi barmhjertigheden som en suveræn livsytring sætter sig igennem bag om ryggen på os, som en etisk impuls, der på en måde er det naturligste af alt.

Men er det nu også så enkelt?

Nej, det er det som bekendt ikke. Det vidste Thomas Hobbes. "Mennesket er menneskets ulv," sagde han. Vi er ikke bare medmennesker, vi er også hinandens konkurrenter. Som det kan læses af verdenshistoriens mange brutale magtkampe. Og som vi ser det for fuld udblæsning i naturen. Det var Darwins opdagelse: Alle levende væsner er konkurrenter om begrænsede ressourcer, og evolutionens grundlov lyder derfor: Den bedst egnede overlever.

Jeg er godt gift med en biolog, så vi taler jævnlige om det over middagsbordet. Og vi bliver som regel enige om, at Gud og Darwin er et stærkt team! Men tilbage bliver spændingen: Så selvfølgelig næstekærligheden kan være, så udfordret er den af vores selvopholdelse og af det, som er værre.

Profeten Ezekiel kalder det sidste for menneskets stenhjerte. Jesus ved udmærket, at de tilsyneladende åbne og interesserede spørgsmål, han bliver stillet af saddukæerne om det største bud i loven, har en skjult dagsorden, at de er et led i en benhård magtkamp. Som I kender det her på Christiansborg. Hvis man skal tro tv-drama-serien om livet her på Borgen.

Hvor svært kan det være? Ja, det kan altså være ret så svært, fordi vi som mennesker står i et krydsfelt, hvor vi tit med apostlen Paulus opdager, at det gode, jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, jeg ikke vil, det gør jeg.

Og her er det så, anden del af evangeliet, jeg læste før, tager fat. Ham, som det hele handler om her under slotskirkens høje hvælving. Hvad mener I om Kristus, hvis søn er han? Ja, hvad mener vi om Jesus Kristus, hvad mener vi om den provokerende og inspirerende tømrersøn fra Nazaret, som fører ordet i dag? Er han kong Davids søn eller kong Davids herre?

Kan vi få ham puttet ind i vores systemer? Kan vi få styr på ham? Eller kan vi få skaffet os af med ham? Kan vi få ham reduceret til en konform moralist eller en verdensfjern idealist eller en mand, hvis ord vi kan nøjes med at trække frem ved særligt festlige lejligheder – som nu i dag? Eller er han virkelig det, mennesker til alle tider har haft svært ved at forholde sig til: Gud selv midt i vores verden, som et menneske blandt os mennesker?

Tør vi tro på, at vi i Jesu afkald på magten og i hans bøn på korset for sine bødler: "Tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør" – står over for den kærlighed, som er universets og vores eget livs ophav? Tør vi lade hans historier og historien

om ham, om hans liv og død og opstandelse være den vigtigste historie om os selv og vores pejlemærke i livet med hinanden, det fælles liv, som I her på Christiansborg er med til at sætte rammer om? Vi samles til gudstjeneste for at blive holdt fast på netop det!

Der er spejle i Århus. Og der er spejle i Mexico. Da jeg for ni år siden boede i landsbyen Xocen på Yucatan i Mexico for at studere kristendommens former og udtryk blandt de lokale mayaindianere, stod der i den lokale kirke tre malede trækors. Om halsen på dem hang der tre små spejle. Den stedlige præst, padre Antonio, fortalte, at spejlene var Guds øje. Jeg spurgte, hvad han mente med det. Prøv at kigge lidt nærmere, sagde han. Og hvad så jeg? Ja, hvor dum kan man være! Jeg så naturligvis mig selv. Padre Antonio bemærkede: Ja, det er altså, hvad Gud ser. Han ser dig og følger med i dit liv. Husk det!

Jesu ord og historier er som spejle, vi kan se os selv i. I rummet her, på Slotspladsen udenfor, på Borgen og der, hvor vi bor og elsker og har hjemme. Vi sættes på plads som Guds mennesker – som brødre og søstre ved det samme bord og som medmennesker i Guds verden. At leve op til det ansvar, det er vores opgave. Jeres og min. God arbejdslyst. Amen.

Kilde

www.kristeligt-dagblad.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Prædiken

Relateret

Elof Westergaards prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste
4. oktober 2016

Henrik Wigh-Poulsens prædiken ved Folketingets åbningsgudstjeneste
1. oktober 2019

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/biskop-peter-fischer-moellers-praediken-ved-folketingets-aabningsgudstjeneste-2010>